

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 5 zł. Dla odbiorców przesyłką pocztową 5 zł. 55 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto oszczędnościowe w Kasie Oszczędnościowej Nr. 6126.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. poczt. 45
Redaktor: J. Kłopotnicki
Redaktor naczelny: J. Kłopotnicki
Redaktor odpowiedzialny: J. Kłopotnicki
Redaktor korekcyjny: J. Kłopotnicki
Redaktor korekcyjny: J. Kłopotnicki
Redaktor korekcyjny: J. Kłopotnicki
Redaktor korekcyjny: J. Kłopotnicki

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 10 linijowy przez tekstem 10 gr. W tekście wiersz 10 linijowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najniższe ogł. drobne 150 ogł. (ogł. 10 linijowy). W numerach świątecznych i niedzielnym ogł. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zamieszczone 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnym ogł. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zamieszczone 100 proc. drożej.

CHAŁUPNICTWO W POLSCE

A KRYZYS GOSPODARCZY.

Chałupnictwo jest u nas dziedziną mało znaną i naogół niedocenianą, jakkolwiek posiada ono pierwszorzędne znaczenie społeczno-gospodarcze. Zatrudnia ono bowiem w przybliżeniu około 400 tysięcy osób, czyli tylko o 100 tysięcy mniej osób, aniżeli przemysł przetwórczy; w pewnych okresach koniunktury zatrudnienie w chałupnictwie sięga cyfry robotników fabrycznych.

Chałupnictwo posiada nadzwyczajną zdolność przystosowania się do koniunktury i dlatego odgrywa szczególnie doniosłą rolę w okresie kryzysu gospodarczego. Okoliczność ta właśnie podkreślił b. premier prof. Władysław Grabski na ostatnim zebraniu dyskusyjnym w Towarzystwie Ekonomistów i Statystów Polskich, zainaugurowanym referatem p. Edwarda Arnekera p. t. „Chałupnictwo jako zagadnienie społeczno-ekonomiczne doby obecnej”.

Referent zebrał bardzo ciekawy i obfity materiał, rzucający jasne światło na swoiste stosunki, panujące u nas w chałupnictwie. Okazuje się, że chałupnictwo obejmuje kilkadziesiąt dziedzin, w których najwęższe są: szewstwo (zatrudniające około 100 tys. osób, czyli tylko o 40 tys. osób mniej, aniżeli przemysł włókienniczy, będący najwęższym działem naszego przemysłu przetwórczego), krawiectwo (zatrudniające 75 tys. osób), tkactwo (w okręgu łódzkim zatrudnia ono 20 tys. osób); bielizniarstwo, stolarstwo, kamasznictwo itd.

W niektórych okręgach jak np. w łódzkim, kieleckim, radomskim, wileńskim i tarnowskim powstają nawet olbrzymie ośrodki chałupnicze; szczególnie na wsi chałupnictwo przybiera najrozmaitsze formy i trudno jest nieraz określić, czy to jest chałupnictwo, czy też praca samodzielna. Naogół jednak chałupnictwo tem się różni od rzemiosła, że chałupnik zazwyczaj otrzymuje od przedsiębiorcy surowce lub pieniądze na zakup taekowych. Do najcharakterystycznych niemiejszych cech w chałupnictwie należy też sezonowość.

Również w chałupnictwie zauważyć się daje jawisko emigracji ze wsi do miast.

Oczywiście o 8-godzinnym dniu pracy niema mowy. Są okręgi, jak np. w Brzezinach, gdzie raz na tydzień pracuje się bez przerwy 36 godzin, w innych okręgach znowu pierwsze 3 dni w tygodniu pracuje się po 14 godzin, zaś w pozostałych 3 dniach po 16 godzin na dobę. 12-godziny dzień pracy należy tu do rzadkości, jest on stosowany w Łodzi, gdzie pierwsze 3 dni pracuje się po 12 godzin, a w sobotę 10 godzin, najczęściej jednak długość dnia pracy waha się w granicach 14 — 18 godzin.

W tej dziedzinie jest przeważnie reprezentowany element słabszy i tańszy, jak kobiety i młodociani, a nawet dzieci 10-letnie, a nieraz i 7-letnie. Przeciętnie pracuje 30 — 40 proc. kobiet w chałupnictwie, a w niektórych galeziach odsetek ten jest znacznie większy. Tak np. w koronkarstwie wynosi on 65 proc., w sitarstwie — 47 proc., w podczoźnicznie — 45 proc. W tkactwie po miastach odsetek ten wynosi 30 proc., we wsiach 35 proc. Ciekawe, że nawet w szewctwie udział kobiet, jeśli chodzi o chałupnictwo, wynosi 1,4 proc., a w stolarstwie 1 proc. Warto też zwrócić uwagę, że w

ślusarsctwie pracuje 15 proc. mężczyzn ponad 60 lat.

Praca w chałupnictwie odbywa się w najbardziej niehygienicznych i szkodliwych dla zdrowia warunkach, przyczem do Kas Chorych chałupnicy przeważnie nie należą. W niektórych dziedzinach chałupnik po kilkunastu latach pracy staje się inwalidą.

Wynagrodzenie chałupnika jest śmiesznie niskie, nierzadko wynosi ono od 3 do 7 groszy za godzinę. W tkactwie wynagrodzenie waha się w granicach od 10 — 13 groszy za godzinę, w innych gałęziach sięga ono 31 — 32 groszy, a nawet 40 — 50 groszy. W Warszawie zarobek chałupnika wynosi 50 — 90 groszy za godzinę. Wyjątkowo w Białymstoku chałupnicy, zatrudnieni przy wyrobie towarów wędlinnych sposobem mechanicznym, zarabiają po zł. 1.50, a nawet zł. 1.70 za godzinę, przyczem zachowany został 8-godzinny dzień pracy. Jest to wynikiem akcji, powziętej ze strony organizacji zawodowej chałupnictwa, która niekiedy jest w stanie wywalczyć dla swoich członków znośne warunki bitu.

Naogół jednak chałupnictwo daje się z trudem ująć w karby organizacyjne. Ciekawe, że w nie-

których okręgach dochód folknika z ziemi (przeważnie 1 — 2 mórga) wynosi 30 proc., a z tkactwa — 70 proc., przyczem nikt tak, jak chałupnik nie potrafi wyzyskać ziemi najbardziej nieurodzajnej, ale to tylko dla własnych potrzeb.

W szeregu okręgów wykonywują całe wstę prace chałupnicza dla miast, obniżając w niemożliwy sposób wynagrodzenie chałupników, zajętych po miastach. Ogromna rozpętałość zarobków stanowi jedną z największych bolączek w chałupnictwie. To też mająca się odbyć w przyszłym roku w Warszawie wielka wystawa chałupnicza ma przed sobą doniosłe zadania, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę, że pomimo kryzysu stan posiadania chałupnictwa rozszerza się, obejmując coraz to nowe dziedziny, jak np. wytwórczość krawiecką itp.

Szczególnie w Polsce chałupnictwo ma duże możliwości rozwoju i może oddać znaczne usługi życiu gospodarczemu. Składają się na to specyficzne warunki, w jakich znajduje się nasze gospodarstwo społeczne.

—x—

Prasa francuska o sytuacji w Polsce

Marszałek Piłsudski niema zamiarów dyktatorskich.
Paryż. — Wiadomości o zamierzonym ustąpieniu Marsz. Piłsudskiego ze stanowiska premiera wywołała tutaj znaczne zainteresowanie, czego wyrazem są liczne artykuły w prasie.

Pewnego rodzaju rekord w komentarzowi tej wiadomości wzięła „Paris Soir”, który zamierza ustąpienia łączy z notą protestacyjną. Nie mieć w sprawie wydarzeń na G. Śląsku. Pozaatem zamacza ten dziennik, że Marsz. Piłsudski umyślnie ustępuje z rządu, aby w cieniu lepiej rządzić Polską.

„Intransigeant” i „Ami de Peuple” Coty'ego zamieszczają na naczelnym miejscu fotografie plk. Sławka, jako przyszłego premiera Polski.

Paryż. — Rófurzędowy „Le Temps” w naczelnym artykule rozważa położenie polityczne w Polsce, jakie się wytworzyło w związku

zamiarów dyktatorskich. z zapowiedzianym wystąpieniem z rządu Marsz. Piłsudskiego. „Temps” wyjaśnia swoim czytelnikom, że objęcie przez Marsz. Piłsudskiego prezydium Rady Ministrów przed trzema miesiącami spowodowane było koniecznością wprowadzenia kampanii wyborczej pod hasłem za, lub przeciw Marsz. Piłsudskiemu. Naród wypowiedział się za Piłsudskim i stworzył w ten sposób poraż pierwszy sejm, dysponujący stałą większością i zapowiadający silny urząd w Polsce.

Zamiar ustąpienia Piłsudskiego świadczy wyraźnie, że niema on za miarów dyktatorskich, jakie mu czasem przypisywano. Silny rząd Polski o stałej większości w sejmie stanowić będzie ważny czynnik po koju międzynarodowego, zwłaszcza wobec kampanii rewizjonistycznej niemieckiej.

—x—

Teror polityczny w Niemczech

W jednym dniu kilkadziesiątu ludzi ciężko rannono.
Berlin. — Dzienniki wczorajsze przyniosły rozliczne doniesienia z różnych stron Rzeszy Niemieckiej o mniej lub bardziej gwałtownych wystąpieniach w odbywających się zebraniach politycznych. Ze sprawozdań tych wynika, że niemał w całym Niemczech życie polityczne stanęło pod znakiem bezwzględnej walki bojowej, które przy użyciu różnych narzędzi starają się obezwładnić przeciwnika.

Do starć szczególnie ostrych przychodzi zwłaszcza między Hitlerowcami i socjalistami, względnie komunistami, w wielu wypadkach polojka jest całkowicie bezsilna, a nieradko funkcjonariusze po lioji odnoszą ciężkie obrażenia cie lesne. Szczególnym objawem zdziwienia są napady organizowane w kilku lub nawet kilkunastu na pojedynczych, bardziej znieprawionych przeciwników. W szczególnych wydarzeniach te przedstawiają się jak następuje:
Wedle doniesienia z Eutinu koło Lubeki trzech Hitlerowców na-

WESOŁE W HOLLYWOOD
W rol. gl. I. Harold Murray i Norma Terris.
Czar melodii i romantyzm egiptologiczny imponujący przebieg wspaniałej rewolucji, rucien, dziełki i harmonii.
Uważaj! Od dziś „Tygodnik Foks” Aktualności całego świata.

TELEGRAMY

DEMONSTRACJA ANTYPOLSKA W WROCŁAWIU.

Berlin. — Z Wrocławia donoszą, iż na uniwersytecie urządzili studenci demonstrację przeciw polską, która jednakże przemieniła się niebawem w demonstrację przeciwko rządowi Brüninga.

Rektor oraz profesorowie opuścili zebranie na znak protestu przeciwko obelgom, miotanym przez studentów pod adresem rządu.

SOWIETY FORTYFIKUJĄ GRANICĘ Z POLSKĄ W MINSZCZYŹNIE.

Ryga. — Rewolucyjna rada wojskowa pod przewodnictwem Worozysława postanowiła przystąpić do fortyfikacji granicy sowieckiej na t. zw. białoruskim odcinku polskim. W tym celu wojska techniczne, które skoncentrowane były na granicy fińskiej w ciągu b. r., obecnie zostały przetranszowane do Minszczyzny i przystąpiły do prac fortyfikacyjnych.

Jednocześnie ściągnięto na ten odcinek znaczne oddziały piechoty, kawalerii i artylerji. Tanki, które w ostatnich dniach przybyły z zagranicy do Odessy, skierowane zostały nad granicę polską do rejonu mińskiego dla wzmocnienia tzw. „wrót smoleńskich”.

DYMISJA GABINETU AUSTRJACKIGO.

Wiedeń. — Kanclerz Vaugin złożył na ręce prezydenta związkowego dymisję całego gabinetu. Prezydent dymisję przyjął i polecił gabinetowi sprawowanie czynności aż do zamianowania nowego gabinetu. Misję utworzenia gabinetu powierzył prezydent dr. Enderowi, gubernatorowi (Landeshauptmann) Vorarlbergu, który oświadczył gotowość przyjęcia tej misji. Dr. Ender przybędzie do Wiednia, by rozpocząć rokowania z przywódcami partji.

Dr. Otto Ender urodził się w roku 1875 w Altach we Vorarlbergu. W roku 1918 został zamianowany gubernatorem Vorarlbergu.

STRAJK W KOPALNIACH WĘGLA W SZKOŁJ

London. — Związki robotnicze górników szkockich postanowiły w sobotę po południu odrzucić propozycje pracodawców. (Wskutkach tej uchwały od niedzieli południa zostanie wstrzymana praca w kopalniach szkockich. Strajk obejmuje 290 tysięcy robotników.)

MOŻLIWOŚĆ STRAJKU WĘGLOWEGO W POŁUDNIOWEJ WALJI.

London. — Sytuacja węglowa grozi ciężkim przesileniem. Federacja górników odrzuciła bowiem propozycję właścicieli kopalń południowej Walji wprowadzenia zamiast 7 i pół godzinowego dnia pracy, 90 godzin na 2 tygodnie, co oznacza 8 godzin pracy dziennie, a w sobotę 5 godzin.

Górnicy z innych okręgów, gdzie zaprowadzony został 7 i pół godzinny dzień pracy, postępującej większość w Federacji, w obawie o swe zdobycze odrzucili propozycję 90 godzin pracy na dwa tygodnie dla innych okręgów, jak południowa Walja i Szkocja. Obecnie jedynym wyjściem jest wprowadzenie 7 i pół godzin pracy, ale równocześnie obniżenie płac.

W przeciwnym razie oczekiwać należy w poniedziałek wybuchu strajku w południowej Walji.

OBNIŻENIE ZAROBKÓW I PŁAC WE WŁOZECZ.

Rzym. — Między przemysłowcami a robotnikami nastąpiła umowa, obowiązująca całe Włochy do obniżenia zarobków.
Wedle tej umowy z dniami 1-ym

NAJLEPSZE TOALETOWE MYDŁO TRIUMF MAJOŁA

MARJA MALICKA śpiewa o miłości I
skomponowała jej: Witold Conti, Kazimierz Krzkowski, Adolf Dymśka
w śpiewno-dźwiękowym dramacie miłości, intrygi i sławy p.n.
JANKO MUZYKANT
osnutym na motywach Henryka Sienkiewicza
wkrótce w kinie „CASINO”

grudnia będą obniżone wszystkie płace robotników o 8 proc. Zniżenie to nie dotyczy wyrobników ziemnych, którzy dostają mniej niż 12 lirów dziennie w mieście, a 8 lirów na wsi.

Co do urzędników publicznych i funkcjonariuszów prywatnych, przewidziano następującą redukcję: 8 proc. dla poborów od 300 — 1000 lirów; 10 proc. ponad 1000 lirów. Jako minimum poborów dla urzędnika ustalono 300 lirów miesięcznie.

WALKA ZE SZPIEGAMI NA GRANICZAKACH RUMUŃSKICH.

Bukareszt, 29.11. — Rumuńska policja polityczna wpadła znowu na trop organizacji szpiegowskiej. Blisko brzegu Dniestru, w miejscowości Grogman, zauważono od kilku dni podejrzanych osobników, przychodzących i wychodzących z domu, służących za kwatery zbierającym z Rosji żołnierzom.

Podczas dokładnej rewizji lokalnej okazało się, że niekiedy z mieszkańców tego domu trudnił się szpiegostwem na rzecz Rosji sowieckiej. Jeden ze szpiegów, niejaki Zukoff, przychwycony został przez straż graniczną w chwili, kiedy usiwał przepłynąć Dniestr z planami przeznaczonymi dla G. P. U. Ponieważ na wezwanie zatrzymanego się Zukoff nie reagował, żołnierze dali w jego kierunku kilka strzałów, z których jeden zabił uciekającego.

W związku z wykrytą aferą szpiegowską, policja aresztowała 7 osób. Dalsze dochodzenia w toku.

CZERWONE NADZIEJE BELI KUNA.

Ryga. — W Leningradzie odbył się wiec, na którym były dyktatorowi sowieckiemu Węgier Bela Kun oświadczył, że zbliża się chwila, kiedy czerwony sztandar sowiecki zakwitnie będzie nad Berlinem, Paryżem i Londynem. Tocząc się w Moskwie proces nad kontrewolucjonistami jest zapowiedzią jeszcze większego procesu, który jednakże odbędzie się nie w Moskwie, lecz w czerwonym Paryżu. Proletariat międzynarodowy sądził będzie wówczas Poincaré'go, Brianda i innych imperialistów, wyciągających swoje pazury przeciwko ZSSR.

ORGANIZACJA ARMII SOWIECKIEJ.

Ryga. — Sowieckie pismo wojskowe „Krasnaja Zwiezda” ogłasza interesujące dane, dotyczące wpływów partii komunistycznej na armię sowiecką. Ogólna liczba komunistów w armii stanowi 140.000 Około 60 proc. oficerów sowieckich pochodzi z robotników, przy czym procent ten powiększa się do 80 na wyższych stanowiskach wojskowych. W celu usunięcia fermentów narodowościowych w armii, rada wojenno-rewolucyjna przystąpiła do formowania kilku pułków o jednolitym charakterze narodowościowym. Nowosformowane pułki ukraińskie wysłano do garnizonu nadwołżańskich i do Turkiestanu. Natomiast formacje gruzińskie przetransportowano do Moskwy, celem pełnienia służby garnizonowej.

WYKRYCIE SPISKU TROCKISZCZYNÓW W ODESIE.

Ryga. — Władze sowieckie wpadły na trop tajnej organizacji trockistów, która miała począć daleko idące przygotowania do rozpoczęcia czynnej walki przeciwko Stalinowi.

Sztab organizacji znajdował się w Odesie i posiadał oddziały w innych miastach południowych oraz na Kaukazie. Pomimo aresztowania jednego z głównych przywódców opozycji lewicowej, Łomina, dzie, trockiści prowadzili konspiracyjną działalność, zamierzając sprowdzić przebiegającego na wyspach Książących pod Stambulem Trockiego do Odesy, co byłoby hasłem do ogłoszenia Stalina zdrajcą proletariatu.

W związku z tem rozwiązano szereg organizacji komunistycznych w Odesie, Rostowie nad Donem i Tyflisie. Ożywienie działalności zwolenników Trockiego Hamaczy się wzrostem popularności byłego generalissimusa sowieckiego wśród mas robotniczych i w armii czerwonej, zniechęconych do Stalina w skutek nieustającego przesielenia gospodarczego.

WÓDKI GENELI LIKIERY WINA MIODY

Uroczystości listopadowe W STOLICY.

Warszawa. — W dniu wczorajszym odbył się w Warszawie dalszy ciąg uroczystości, związanych z obchodem setnej rocznicy walk o niepodległość Polski. Punktem głównym uroczystości było założenie kamienia węgielnego pod pomnik gen. Sowińskiego w pobliżu kościółka na Woli. Stary ten kościółek jeszcze za czasów przedpowstaniowych zamieniony był przez władze rosyjskie na cerkiew prawosławna. Po odzyskaniu niepodległości został on znowu przywrócony kościołowi katolickiemu. stoi on na pagórku, otoczony wałami dawnych sztańców, na których toczyły się najbardziej zażarte walki w r. 1831. Miejsce, przy którym miał zginąć na wałach bohaterski gen. Sowiński, oznaczone jest drewnianym krzyżem. Na wałach ustawiono 2 działa 1 P. A. K. — w tych miejscach, w których przed 100 laty toczyły się zaciete walki z Moskalami.

Na pół godziny przed rozpoczęciem uroczystości wszystkie sztańce, jak również plac przed kościółkiem, wypełnił się tłumem publiczności, a zwłaszcza mieszkańcami Woli, dla których dzień wczorajszy był szczególnie uroczystym świętem. W uroczystości wzięły również udział delegacje stowarzyszeń ze sztandarami i młodzież szkolna z wieciami. Przed kościołem ustawili się chór i orkiestra. Z obu stron kościoła ustawiły się oddziały szkół podchorążych wszystkich broni, zaś przed wejściem szwadron podchorążych ze sztandarem.

O godz. 9.30 ks. biskup połowy Gall odprawił w kościółku nabożeństwo, poczem kazanie o okolicznościach wygłosił ks. prałat Jachimowski. W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych z dowódcą O. K. gen. Wróblewskim i prezydentem m. Warszawy inż. Słomińskim na czele, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego oraz niektórzy attaché wojskowi. Po nabożeństwie ks. biskup Gall dokonał uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego.

PROCES MOSKIEWSKI

Moskwa. — W wielkim procesie o sabotaż gospodarczy rozpoczął wczoraj mowę Krylenko. Pierwszą część tej mowy zawiera charakterystykę i przebieg życia głównego oskarżonego Ramzina, Krylenko zaznaczył, m. in., że Ramzin jako syn ubogiego nauczyciela, od 14 roku życia zmuszony był samodzielnie zarabiać na życie. Wnet wciągnął się do pracy politycznej. Jako student był zwolennikiem bolszewizmu. Jednak w roku 1927 stanął na czele organizacji sabotażowej, wykorzystując zaufanie, jakie posiadał.

GDZIE WYJSCIE Z OBECNEJ KATASTROFY GOSPODARCZEJ.

Paryż. — Znany przemysłowiec francuski i były minister Loucheur ogłosił wywiad o położeniu gospodarczym Europy. Loucheur zaznaczył, że Europa bez Rosji posiada obecnie zgórą 6 milionów bezrobotnych, co wynosi 10 proc. ogólnej cyfry rąk zdolnych do pracy. Należy dodać, że wielu robotników jest zatrudnionych tylko częściowo. Loucheur widzi wyjście z sytuacji w porozumieniu gospodarczym państw europejskich, które następnie winno się przekształcić w światowy kartel wytwórców.

Po złożeniu podpisów na akcie erekcyjnym zamurowano w fundamencie przyszłego pomnika metalową puszkę z aktem erekcyjnym, poczem inż. Słomiński wygłosił krótkie przemówienie. Uroczystość zakończono śpiewaniem „Warszawiaków”.

Czynione są starania, aby już w najbliższym czasie zrekonstruować dawną reductę wolską, na podstawie posiadanych planów z roku 1830. Odbudowana reducta będzie otoczona najtroskliwszą opieką ze strony ludności warszawskiej, a zwłaszcza mieszkańców Woli jako jedna z najdroższych relikwii narodowych.

O godz. 11.30 odbyła się w Belwederze uroczysta zmiiana warty, która od 24 godzin pełnił pluton podchorążych z Ostrowi Mazowieckiej w mundurach historycznych z r. 1830.

Uroczysta zmiana warty rozpoczęła się od przyjęcia raportu poszczególnych oddziałów przez płk. Bocińskiego dowódcę warty Belwederu. Przy dźwiękach orkiestry ścignięto ostatnie posterunki. Następnie pluton podchorążych pod dowództwem płk. Bocińskiego udał się na dziedziniec Belwederu, celem złożenia hołdu Marszałkowi Piłsudskiemu. Pięknej uroczystości przypatrywały się niezliczone tłumy publiczności, które witały podchorążych entuzjastycznymi okrzykami na ich cześć. Ponadto odbyło się uroczyste nabożeństwo i defilada na Placu Zamkowym przed Prezydentem Rzpleni.

Staraniem komitetu obchodu odbyła się w Warce (pow. grójcecki), gdzie znajduje się grób Piotra Wysockiego, uroczystość, w której wzięli udział przedstawiciele władz z woj. warszawskim inż. Twardo na czele oraz liczne rzesze społeczeństwa. O godz. 10.30 odbyło się nabożeństwo w miejscowym kościele, a następnie odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wmurowanej w gmach szkoły powszechnej im. Piotra Wysockiego. Następnie odbył się pochód na grób Piotra Wysockiego i akademja.

Staraniem komitetu obchodu odbyła się w Warce (pow. grójcecki), gdzie znajduje się grób Piotra Wysockiego, uroczystość, w której wzięli udział przedstawiciele władz z woj. warszawskim inż. Twardo na czele oraz liczne rzesze społeczeństwa. O godz. 10.30 odbyło się nabożeństwo w miejscowym kościele, a następnie odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wmurowanej w gmach szkoły powszechnej im. Piotra Wysockiego. Następnie odbył się pochód na grób Piotra Wysockiego i akademja.

Staraniem komitetu obchodu odbyła się w Warce (pow. grójcecki), gdzie znajduje się grób Piotra Wysockiego, uroczystość, w której wzięli udział przedstawiciele władz z woj. warszawskim inż. Twardo na czele oraz liczne rzesze społeczeństwa. O godz. 10.30 odbyło się nabożeństwo w miejscowym kościele, a następnie odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wmurowanej w gmach szkoły powszechnej im. Piotra Wysockiego. Następnie odbył się pochód na grób Piotra Wysockiego i akademja.

Warszawa. — Krające od dłuższego czasu wersje o mającym nastąpić wyjeździe Marsz. Piłsudskiego na urlop wycieczkowy zagranicę nie potwierdzają się dotąd. Z miejsc pódsumowanych Marsz. Madery i Rivieri, Marsz. Piłsudski nie wybrał żadnej, godząc się jedynie na swój urlop z zastrzeżeniem, iż podczas niego będzie mógł spokojnie zająć się zagadnieniami konstytucyjnymi, którym pragnie się poświęcić całkowicie.

Pozatem premier Sławek przystąpił w dniu wczorajszym do konferencji przygotowawczych dla utworzenia gabinetu. W kołach politycznych nie spodziewają się jednak, ażeby rozmowy te mogły zakończyć się w dniach najbliższych.

Warszawa. — W sobotę desygnowany na premiera płk. Sławek konferował z ministrami Czerwińskim, Carem i Prystorem. — Konferencje te pozostają w związku z misją utworzenia przez płk. Sławka gabinetu. Dalsze konferencje odbędą się w poniedziałek.

P. WITOS REZYGNUJE Z MANDATU.

Kraków. — Wczoraj o godz. 6 wieczorem przybył do Krakowa pociągiem osobowym b. poseł Witos i odbył w redakcji „Piasta” przy Małym Ryнку szereg rozmów ze swymi przyjaciółmi politycznymi.

Teatr „ODEON”

Dziś! NA SCENIE: Dziś!

Występy nowozakończonych Artystów Warszawskich Teatru Rewjowych; z udziałem:

- DERBICZA** komik humorysty,
 - H. PTRYKOWSKIEJ** wodewilistki,
 - H. WARKOWIEKIEJ** pieśniarki,
 - ORSZY** piosenkarkę przy gitarze
- i Duetu BOJARSKICH.**

W programie: Występy solowe, duety skeczki i inscenizacje.

sunkowo znaczne. Władze tamtejsze, na czele których stoi starosta Wojciechowski, rozpoczęły energiczną akcję, oraz rozwinięły pomoc dla 100 rodzin, pozabawionych dachu nad głową.

Warta pod Koninem w 4 miesiącach przerwała wały ochronne. Miasto Konin zostało przedwojnia zabezpieczone, zalane jednak zostały dwie okolice wsi. Kilka wiosek ewakuowano. Woda na Warcie pod Koninem wynosi 2.24 m, ponad poziom normalny.

ile świat traci

podczas strajków w fabrykach?

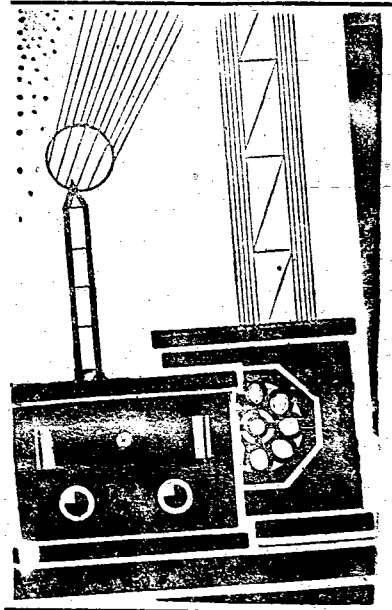
Międzynarodowy urząd pracy ogłasza bardzo pouczającą statystykę o strajkach w roku 1929. Ze statystyki tej wynika, że corocznie z powodu strajku świat traci wartość miliardową.

Międzynarodowy urząd pracy posiada dane, dotyczące tylko tych krajów, które są w nim zarejestrowane. Okazuje się z nich, że w tych krajach (liczba ich wynosi 21) w roku 1927 stracono 60 milionów dni. W roku 1928 strata dni: pracy wyniosła 100 milionów.

W samych tylko Niemczech w ciągu roku 1929 były 254 strajki, w których brało udział 92.527 robotników, przyczem stracono — 4.761.795 dni pracy. W tym samym okresie w St. Zjednoczonych były 903 strajki, wzięło w nich udział 230.463 robotników, przyczem stracono 9.975.213 dni pracy. W Anglii było 420 strajków, wzięło w nich udział 532.500 robotników, przyczem stracono 8.283.000 dni pracy.

CLOU SEZONU RADJOWEGO 1930/31

to NAJPOTEŃNIEJSZA radjofoniczna STACJA ŚWIATA KOŁOS MARCONIEGO pod Warszawą, która uruchomiona będzie już za kilka miesięcy

NIESKAZITELNIE CZYSTY ODBIÓR

świadczy o wybitnej jakości swoich modeli MARCONIEGO, a mianowicie:

- 4-lampowy odbiornik do sieci oświetleniowej lub akumulat. tora (bateryj) w połączeniu ze znakomitym 4-0 biegunowym, luksusowym głośnikiem MARCONI VOX S II, lub też latwo przemieszczalny odbiornik z wbudowanym głośnikiem, prostownikiem i eliminatorem wyłączającym z łatwością stację lokalną. Cena zł. 1.150.

Zapoznajcie się z nowym systemem sprzedaży Marconiego.

POLSKIE ZAKŁADY MARCONI S. A.

Warszawa, Narbutta 29.

Do nabycia we wszystkich większych firmach, radjotechnicznych.

We wtorek, dn. 2-go grudnia r. b., o godz. 9-ej r. w Katedrze św. Rodziny odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za dusze

5 ↑ p.

Z ŚMIGROCZICH
ZOFJI KOWALSKIEJ
oraz 4. p.
Z KOWALSKICH
IRENY CHŁADZYŃSKIEJ

Na nabożeństwo to zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych
RODZINA.

KRONIKA

Wtorek
2
Grudzień

Dziś — Bibjany
Jutro — Franciszka Ksawer.
Wschód słońca o g. 7.23
Zachód — 15.44

Kalendarzyk historyczny:
Połączony sejm Korony i Litwy w Horodle

— **Znaczący wzrost bezrobocia w Częstochowie.** Ogólna liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w miejsowym P. U. P. P., wynosiła w końcu ub. tygodnia 8.480 osób, z czego na m. Częstochowę przypada 5736, reszta zaś na powiat. W porównaniu z poprzednim tygodniem liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1000 osób wskutek zwolnienia z robot publicznych przez Magistrat i Sejmik (razem około 500 osób), ukonieczenia sezonu budowlanego i powrotu robotników sezonowo wycieczących ze Śląska.

W ub. tygodniu z zasiłków ustawowych korzystało 3421 bezrobotnych fizycznych i 216 umysłowych.

— **Z Akademii listopadowej w sali Rady Miejskiej.** W ub. sobotę wieczorem odbyła się w sali Rady Miejskiej uroczysta Akademia ku uczczeniu 100-nej rocznicy Powstania Listopadowego, urządzona staraniem Polak. Stow. Kultury i Oświaty Robotn., „Pochodnia”, Zw. Strzeleckiego i Stow. Polsk. Młodz. Prac. „Orle”.

Wobec licznego audytorjum, wypełniającego doszczętnie estetycznie udekorowaną salę, Akademię zajął piękny przemówieniem wstępem dr. K. Parnowski, kończąc z zapalem powtórzonym przez zebranych okrzykiem na cześć Prezydenta Rzplitej i Marsz. Piłsudskiego, poczem orkiestra I-go Gimnazjum państw. odegrała hymn państwowy. Dłuższy, wartościowy referat o powstaniu wygłosił prof. J. Krupa, następnie zaś w części koncertowej chór „Hasło” oraz orkiestra I Gimnazjum państw. pod batutą prof. E. Makoszy doskonale wykonały szereg okolicznościowych utworów polskich; talentowny tenor p. W. Leszczyński odpowiadał trzy pieśni: „Spjście orkiestra bojowe”, „Jesienna” i na bis „Barkarole”. p. Szeląg wygłosił „Redutę Ordana”, a na zakończenie orkiestra 27 p. p. odegrała kilka pięknych kompozycji.

Publiczność, darzącą bucznym aplauzem wszystkich wykonawców, opuszczała salę w nader podniosłym nastroju.

Akademia ku uczczeniu
Setnej Rocznic Powstania Listopadowego.

W ub. niedzielę w sali Straży Ogniowej o godz. 8-jej odbyła się uroczysta Akademia w setną rocznicę Powstania Listopadowego, świetnie zorganizowana przez Zarząd Okręgu Częstochowskiego Związku Oficerów Rezerwy. Słowo wstępne, pełne głębokiego poczucia szczerzego patriotyzmu, wygłosił Prezes Okręgu Częst. Zw. Oficerów Rez. por. rez. Dr. St. Szewadowski, poczem nastąpiła prelekcja p. Jerzego Wronckiego, adwokata z Warszawy. Szan. prelegent nie przytaczał faktów ogólnie znanych, lecz świetnie swe przemówienie rozwinął na temat zagadnień wówczas już rozważanych: „czy powstanie było potrzebne i czy miało ono widoki powodzenia?”, zaznaczając, że wybuchło ono spontanicznie, spowodowane uciskiem morskali i ignorowaniem przez nich przyjętych zobowiązań w myśl „Kongresu Wiedeńskiego”. Choć powstanie zakończyło się klęską dla narodu polskiego, to jednakże ofiary poniesione nie poszły na marne. Nie była nam wtedy pisana wolność w księdze dziejowej, lecz obecny wysiłek zbrojny przyniósł nam wolność, która była pisana w tej księdze. Piękną swą pre-

Z obchodu 100-nej rocznicy

POWSTANIA LISTOPADOWEGO.

Nader uroczyste święciła Częstochowa 100-na rocznicę Powstania Listopadowego, a jak żywy odźwięk znalazł ten piękny obchód wśród całego społeczeństwa nasze go, najwzmownie świadczyli o tem te olbrzymie tłumy, jakie wzięły samorzutny udział w uroczystościach, poczynając już od sobotniego capstrzyku.

Cały plac magistracki zapelniał się oddziałami wojska, organizacji, młodzieży szkolnej, Federacji, Przyp. Wojsk., policji, Straży Ogniowej i t. d., nader licznie zgromadzili się przedstawiciele władz z p. starostą K. Kühnem i p. komisarzem A. Bratkowskim na czele, wojskowości, nauczycielstwa, sądownictwa, urzędów i instytucji, a wokół zaległy plac wielkie tłumy publiczności. Na froncie udekorowanego gmachu Magistratu widniały świetne cyfry: „1830-1930”, wszystkie domy w mieście zostały przystrojone flagami, a wiele okien było iluminowanych. O godz. 7-jej wiecz. p. generał M. Dąbkowski, powitany dziękami orkiestry wojskowych, przyjął raport od dowodzącego całocią capstrzyku kpt. Moniuszki i dokonał przeglądu oddziałów, poczem z baszty ratusza rozległ się sygnał alarmowy trąbki i nastąpiło podpalenie prowizorycznie wzniesionego w III Alei „browarku”, co dokonane zostało dla usymbolizowania momentu wybuchu powstania, a znak rozpoczęcia którego podpalony był właśnie przed 100 laty browar na Solcu. Cztery dobowe w historycznych strojach piechoty polskiej z 1830 r., a więc w białych, obciśniętych uniformach i wysokich czapkach, pospódki placu odebrnęli na werblach sygnał „do broni”, poczem z ustawionej trybuny krótkie przemówienie, poświęcone uczczeniu powstania i świetlanym cieniów jego bohaterów, wygłosił por. rez. p. R. Trawiński, odkładając zarazem historyczną proklamację dyktatora Chłopickiego z pięknym słułowaniem. Mówca zakończył okrzykiem na cześć Prezydenta Rzplitej i Marsz. Piłsudskiego, a okrzyk ten trzykrotnie podchwyciły zebrane tłumy, poczem orkiestra odegrała „Warszawiankę”, wojsko zaś sprezentowało broń. Jednocześnie w powietrze wzbilo się kilka rakiet, a plac zalało czerwone światło ogni bengalskich.

Następnie przy dźwiękach orkiestry i blasku pochodni wyruszył capstrzyk w trzech kierunkach: na Stary Rynek, plac Katedralny i Rynek Wieluński, wszędzie zaś tam zapalone zostały stosy, a orkiestry wojskowe i strażacka ode-
grały hymn państwowy oraz „Warszawiankę”.

Drugi dzień uroczystości, niedzielę, zaznaczył się przedewszystkiem wyjątkowo piękną, słoneczną pogodą, która wybitnie przyczyniała się do podniesionego nastroju i udatności obchodu. Od rana tłumy częstochowian wyległy na ulice, kierując się ku Jasnej Górze, dokąd dążyły również przy dźwiękach orkiestry oddziały wojska i organizacji. O godz. 9-ej r. w Wielkim kościele odbyło się ponetyfikalne nabożeństwo, które w obecności przedstawicieli władz celebrował J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina w asyście licznego duchowieństwa. Wznieśli kazanie patriotyczne wygłosił O. Alfons Jędrzejewski, w pięknych słowach rozwijając dzieje Powstania Listopadowego, jego znaczenie i przyczyny upadku wskutek braku wiarę w zwycięstwo i zdecydowanego kierownictwa oraz składając hołd bohaterom 1830 r. — Podczas nabożeństwa chór jasnogórski pod batutą dyr. Drobia wykonał pięknie pień religijny.

Po nabożeństwie o godz. 11-jej r. odbyła się na placu magistrackim wspaniała defilada, którą przyjął p. generał M. Dąbkowski w towarzyszywie p. starosty K. Kühna na czele Korpusu Oficerskiego, Zw. Oficerów rez., sztabu Straży Ogniowej, władz policyjnych z p. komendantem Herrem, przedstawicieli w polityce i organizacji. Wokół placu zgromadziły się wielkie tłumy publiczności. W blasku promieni słonecznych, przy dźwiękach orkiestry 27 p. p., na czele której ustawił się czterej dobowe w historycznych mundurach 1830 r., defilada wypadła wspaniale, a szczególnie pięknie prezentowało się wojsko, dziarsko maszerując na przedzie w sile 4-ch kompanii 27-p. p. z kompanią karabinów — maszynowych, szpienszowy oddział 7 p. a. i dalej baterię z działami, III p. a. c. z działami, huftce szkolne pod broń, Przyp. Wojsk. kolejarzy, Policja i wreszcie przy dźwiękach własnej orkiestry Straż Ogniowa. Całością defilady dowodził mjr. Magnuszewski.

Po południu o godz. 3-jej w sali „Ogniska Robotniczego” przy bezpłannem wejściu piękny odczyt o Powstaniu Listopadowym wygłosił prof. dr. Krupa, nagrodzony oklaskami tłumnie zebranej publiczności. Ponadto wygłoszone zostały tam deklamacje oraz koncertowa orkiestra szkolna, grając zastosoowane utwory polskie.

Wieczorem o godz. 8-jej odbyła się w sali Straży Ogniowej uroczysta Akademia, z której sprawozdanie podajemy na innym miejscu.

— **Noce dyżury aptek.**
W nocy z dnia 1 na 2 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — Lesza Aleja Nr. 14 p. Lesińskiego — ul. Wieluńska Nr. 46.

— **Krwawa bójka na kije we wsi Aleksandra.** W ub. sobotę o godz. 7-jej wiecz. we wsi Aleksandra, gm. Dźbów, na tle osobistych porachunków powstała bójka pomiędzy Januszkiem Stanisławem a Kłodziejczykiem Wincentym, Kłodziejczykiem Stefanem i Hajemerem Józefem (zam. we wsi Aleksandra). W czasie bójki został pobity kijami Stanisław Januszek, którego przewieziono na kurację do szpitala Najśw. Marij Panny. Sprawców bójki zatrzymano.

— **Cenne futro zginęło z kosku.** Władysława Miłkowska (Narutowicza 32) zameldowała policji, że w ub. niedzielę o godz. 7-jej m. 10 skradziono jej z kosku futro czarne, fokowe, wart. 450 zł. Dochodzenie w toku.

wizacyjnych wykryto i i pół miliona „martwych dusz”. Nadużycia popełniali netylko osoby prywatne, lecz zarówn komunistyczne zarządy domów i organizacja.

WIELKA BURZA SZALEJE NAD HISPANIĄ.
Madryt, 1.12. — Nad Hiszpanję szaleje wielka burza, wyrządzając znaczne szkody. Wiele okrętów musiało szukać schronienia w portach.

MEBLE
akromne i wykwalifone
poleca **S. BLAUSTEIN**
firma S. i J. Aljeja 6 i piętro 602
Ploga-lona gwiazdki. Warunki d. g. d. e.

czokolada
ROSETE PIRROS
niem. równej smaku

FUTRA wszelkiego rodzaju.
Palta futrzane.
Najtaniej w firmie
S. RAUDSCHOPF i Aljeja 11.

STENOGRAFIJ listownie, szybko, jak najdokładniej wycymano — gwarantuje Instytut Stenograficzny — Warszawa, Kruczka 26. Znającym stenografię polecamy miesięcznik „Stenograf” (stenograf — tłumaczenia). 0319

MEBLE nowe i używane wszelkiego rodzaju: kredensy, stoly, krzesła, szafy, lizniarki, tremo, otomany, kozetki, łóżka, materace i łodownia, i Aleja 12—Głiniński CYTELINA „NOWOŚCI”, II-go Aleja 40, I-sze piętro front, wypoczywa bez kaucji ostatnie nowości doby dziesiętnie 473

SKRADZIONA książka wojskowa wydana przez PKU. w Częstochowie, rocz. 1893, na nazwisko Władysława Nocunia, u dnia 1.12.30. 4791

SKRADZIONO książka wojskowa wydana przez PKU. w Częstochowie imię Stefan Turak. 4791

SKRADZIONO dowód kolejowy wyd. na imię Balbiny Chmielez. 4756

ZAKŁAD fryzjerski z mieszkaniem oraz plac do sprzedania Św. Barbary 28, 1-95 Gbur. 4768

UNIEWAZNIAM wszelkie i fabrykowane podpisem na sumę zł. 900.— które są w posiadaniu Brzezińskiego, ul. Leśn. Aljeja Nr. 43, wypuszczone przez brzm mego Józef Wincentym Rychtera, którego polegam do odpowiedzialności karnej. Leon Rychter. 4768

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Leonarda Miłkowskiego Nr. 59438.

ZGUBIONO portfel zawierający gotówką zł. 190.— i dokumenty należące do Józefa Żółcińskiego, Mirkiewca 5. 4808

— **LEKCI gry** na fortepianie udzialam. Warunki dogodnie. Jasnogórka 37 m. 2.

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Czesław Jędrzejewski. 4808

MIŁOY pan na stanowisku poszukiwane niekierującego pokłm w ostatni miesiąca od 15-go grudnia. Oferty do sklepa „Gońca” dla „profesora”. 4804

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Władysławy Heimannowej. 4804

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Stefan Nita. 4813

POKÓJ umeblovany z wygodną i oddzielnem wejściem do wynajęcia. Jasnogórka 24-a m. 7, parter. 4807

POKÓJ umeblovany do wynajęcia. Gł. ska 6 m. 1, prawy parter. 4814

POKÓJ z oddzielnem wejściem i cab-dziennem utrzymaniem do wynajęcia. — Jasnogórka 37 m. 2. 4809

UNIEWAZNIAM wszystkie waliki 500 zł. Jana Purta i Jana Grzeszcza jak również i żyrowane, dane A. Szałwiskiemu jako grzeźnościowe na pokrycie do Banku Ludowego, a puszczane bez tego ostatniego w obieg prywatny, za co też pociążamy go do odpowiedzialności sądowej. Jan Purta i Jan Grzeszczak.

PRZYJME panią z klasy II i III. Nauka do zbioru i tania. Oferty do sklepa „Gońca” pod „Francuski”. 2804

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Berent Michał. 2802

ZGUBIONO książkę wojskowa wydana przez PKU. w Częstochowie na imię Feliks Lewicki. 229

AMBROZJOI Znany okultysta-chiromant okresa: nieomylnie charakter, talenty, wady, przywzety, i zloty, od 10-ej do 2-jej Rynek Wieluński Nr. 1. 2800

ZGUBIONO kwit lombardu Nr. 1363. 4803

ZGUBIONO koszyk dnia 27. XI. Uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do sklepa „Gońca”. 4802

PLACE w śródmieściu do sprzedania. Wiadomości: Cienna 20.

POWAŻNA firma w Poznaniu poszukuje dzielnego sprzedawcę artykułu niezbędnego w każdym przedsiębiorstwie handlowym i przemysłowym. Wysokie honorarium. Zgłoszenia do P. S. Poznań, Aljeja Marcinkowskiego 11 pod Nr. 48.153.

ZA LEKCEJ FRAŃCUSKIEGO (teoria, konwersacja, przygotowanie do egzaminu) rutywena nauczycielka poszukuje pokłm w śródmieściu. Częstochowa, skrzyżka pocztowa 86. 4812

POKÓJ umeblovany z oddzielnem wejściem do wynajęcia. Kościuski 66 m. 1.

KINO-TEATR
„CASINO”
KOŚCIUSKI L. IS. Nieodwołalnie dziś w Poniedziałek

PO RAZ OSTATNII!
słucha się z zapartym tchem

AL. JOLSONA

ŚPIEWAJĄCEGO
i podziwia się jego niezrównaną kreacją w arcydziele

Śpiewak Jazzbandu

Pasta do zębów

DENTOSAN

ANTIBIOTYK WARSZAWA

Chroni zęby od psuła.

Ostatnie wiadomości

ZAJSCIE W GORCZLI
Belgrad, 1.12. — Wzorczy samochód, w którym jechał 6 strażników celnych, został ostrzelany z zasadki przez nieznanych sprawców. Jeden ze strażników poniósł śmierć wskutek postrzału. Wypadek ten ma tło polityczne.

NADUŻYCIA APROWIZACYJNE W SOWIETACH
Moskwa, 1.12. — W czasie przeprowadzania kontroli książek apro-

Odezwa Związku

Pracowników Przemysłowych i Handlowych. Rok bieżący zazwyczaj się do...

Są jednak dotychczas pracownicy, którzy z tych, czy innych względów nie należą jeszcze do tej...

Pracownik wtedy pozostaje bez wszelkiej opieki, osamotniony. Zaczyna żałować, że do związku nie należał...

Nadchodzi chwila, w której przemysłowcy będą musieli uznać związki zawodowe...

TEATR „ODEON”
Dzisiaj i dni następnych NAJWIĘKSZY PRZEBÓJ SEZONU!
LEGJON POTĘPIEŃCÓW
Wielki dramat życiowy, osnuty na tle przegód, pięknej kobiety, wywiadowczyń na froncie wojennym...

przez pozostawanie poza szeregiem organizacji opóźniać te chwile, tak przez reszce pracownicy ugratniają?

Największą naszą troską jest obecnie wywalczenie ustawy, która stanowiłaby hamulec i kontrolę przy zwalnianiu pracowników...

Oddział Związku w Częstochowie ul. Koszciuszki 13. Sekretariat Oddziału czynny codziennie od godziny 19-jej do 21-jej.

7 KRAJU

(-) Komunistka z Sosnowca aresztowana w Warszawie. Krakowski wydział śledczy wykrył organizację komunistyczną...

(-) Lustracja teatrów i kinematografów w Warszawie. W pierwszych dniach grudnia rozpoczęcie w Warszawie doroczna lustracja...

(-) Trup na torze kolejowym. Na torze linii kolejowej Warszawa - Miłocin, w pobliżu dworca Gdańskiego służba kolejowa znalazła zwłoki mężczyzny...

(-) Zatrute czekoladki. W słowackiej miejscowości Rostalla, znaleziono właściciela pewnego miejscowego hotelu - martwego w jego pokoju...

chawki używane przez głuchych. Sądząc więc z powyższego, zabity był albo głuchoniemy, albo też częściowo pozbawionym słuchu i to musiało być zapewne przyczyną wypadku.

(-) Przypadkowe zabójstwo czy mord polityczny? Koło majątku Tarnowszczyzna w gminie Tarnowskie pow. Lida znaleziono w krzakach ukryte zwłoki jakiegoś mężczyzny.

ZE ŚWIATA

(X) Latający lekarz. Frank A. Brewster z Nebraski w Stanach Zjednoczonych A. P. był pierwszym lekarzem, który odwiedzał pacjentów w aeroplanie.

(-) Zatrute czekoladki. W słowackiej miejscowości Rostalla, znaleziono właściciela pewnego miejscowego hotelu - martwego w jego pokoju.

znała, że widziała po raz ostatni swego szefa przed paroma godzinami, gdy odbierał od listonosza przesyłkę pocztową.

(X) Automobilista ukamienowany przez małpy. W sposób naprawdę wyjątkowy postrządał życie pewien automobilista w pobliżu miejscowości Setif w Algierze.

(X) Latający lekarz. Frank A. Brewster z Nebraski w Stanach Zjednoczonych A. P. był pierwszym lekarzem, który odwiedzał pacjentów w aeroplanie.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

WTOREK, 2 GRUDNIA. Warszawa - Iala 1411, 7. m. moc 12 kw. 1000-1155 Transm. zjazdu Historyków...

WTOREK, 2 GRUDNIA. Katowice - Iala 408, 7. m. moc 10 kw. 1000-1155 Transm. zjazdu Historyków...

Czarna Orchidea
Szkic autorstwa Janiny Sulkowskiej.
- Tak, w danej chwili. Powiedział, że pracuje nad nową książką i że nie może jej zostawić niedokończoną...

George Goodchild.
- Do którego pokoju pana wprowadził?
- Do pokoju na prawo od hallu. Ja usiadłem na szelongu, a on w fotelu, koło biurka...

George Goodchild.
- Do którego pokoju pana wprowadził?
- Do pokoju na prawo od hallu. Ja usiadłem na szelongu, a on w fotelu, koło biurka...

George Goodchild.
- Do którego pokoju pana wprowadził?
- Do pokoju na prawo od hallu. Ja usiadłem na szelongu, a on w fotelu, koło biurka...

George Goodchild.
- Do którego pokoju pana wprowadził?
- Do pokoju na prawo od hallu. Ja usiadłem na szelongu, a on w fotelu, koło biurka...

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wyłącznie przy przyjęciu ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Na zasadzie uchwały Zjazdu Związku Pracy Powinnościowej...

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOŚZEWSKI.
Obdono na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Główna Częstochowska”.